

OPSADNO STANJE

Smrt strancarenju - sloboda narodu

I da nije samo po sebi ružno, svako »fakturisanje« zasluga - u ovoj fazi borbe, i u ovakvom stanju u kakvom jesmo - direktno ugrožava naše odbrambene sposobnosti

Piše: Abdulah SIDRAN

Ne prođe izgleda niti jedna jedina hefta (nedjelja, sedmica, tjedan — sve same lijepe bosanske riječi) a da se u Sarajevu ne dogodi kakav politički skup, ja! osnutak kakve nove političke grupacije, sa koga se u javnost ne pošalje alarmantna poruka o neophodnosti momentanogustanovljenja PATRIOTSKO-GA FRONTA. U svim se varijantama pojmu »Patriotskoga fronta« podrazumijeva okupljanje u jedinstven politički blok svih onih društvenih snaga i subjekata čiji je cilj postojanja i — slobodna i samostalna država Bosna i Hercegovina. Strateška zamisao je jasna: u takvom frontu ne bi moglo biti mjesta niti jednoj političkoj organizaciji (a, bogami, ni pojedincu) čiji su »mozak« i »srce« izvan naše domovine. Ma koliko subjektivno ovdašnje jake političke partije sa duhovnim sjedištem u Beogradu ili Zagrebu, s takvim Patriotskim frontom sučeljenje — postale bi objektivno marginalne. Zamisao ko zamisao — može biti čarobni štapić, a može i — pupa hava, što veli narod. O tom — potom, ako ne bude kasno, i ako već nije kasno.

Šta je, međutim, karakteristično za sve te skupove, bez iznimke? Na njima nema SDA, i što se SDA tiče, ona ih ignoriše. Ne možemo znati stvari »iznutra«, ali ono što se »spolja« vidi kazuje kako je, s jedne strane, debelo zadeverana praktičnim poslovima uprave i vlasti, a sa druge strane ništa manje uposljena »fakturisanjem« stvarnih i tobožnjih zasluga u bosanskom odbrambenom ratu. (Otuda i onaj lijepi, ali strahovito preuranjeni tv-spot o Patriotskoj ligi koja je »prva krenula«, itd. Neka o tome »prva krenula« upitaju momke iz formacija »Bosna«, ili Kerimove momke...) I da nije samo po sebi ružno, svako »fakturisanje« zasluga — u ovoj fazi borbe, i u ovakvom stanju u kakvom jesmo — direktno ugrožava naše odbrambene sposobnosti. Suština je, međutim, sljedeća: bez SDA, kakva je da je, PATRIOTSKOGA FRONTA nema. I desetina marginalnih političkih subjekata — dok svako za se travu pase — sve želeći dobro narodu i domovini, zapravo »usitnjavaju« i parcijalizira ono što bi trebalo da bude sveopšti narodni PATRIOTSKI FRONT. Ali, da se ne shvati krivo: nije ovo poziv njima da pristupe stranci SDA, nego poziv stranci SDA da se radikalno transformišu u Patriotski front. Makar koliko nju, kao stranku, koštalo, idejno, kadrovski, organizaciono.

Smrt strancarenju — sloboda narodu!

Što je u životu političkih partija strancarenje, u našim pojedinačnim životima i slučajevima jeste — sebičarenje. Više od godinu dana izbjegavam da javno progovorim koju riječ o ovdašnjim folirantima i đubradima (jer i đubre je nekome sin, muž i otac), koji svoju »lojalnost« Bosni i »ograđivanje« od nacističkog genocidnog srbijanskog agresora formulišu »oštrim« sintagmama o »vandalizmu s brda« i »tobože« ludom vremenu« u kome živimo. Da četnik uđe u Sarajevo, nikada nikome od njih, zbog takve »oštrine« — ni dlaka s glave ne bi falila. Ali, šta da radim, i kako da šutim, kad jednome takvome nije malo što ga ne diram, nego još on — u ovoj istoj novini — bezobrazno dira mene:

»U Près centru prisustvujemo predstavljanju novog Udruženja književnika. Imaju iste planove koje smo mi (Lešić, Mahić, Kapidžić) već uveliko realizovali pod granatama, dok nam nisu oteli Dom pisaca. Zašto onda 'novo' udruženje? (Goran Simić, Neko mora ugaziti svjetlo, Sedmodnevnik, Oslobođenje, 20. 6. 1993)

Pošto momak veoma dobro zna koliko i o čemu laže, zbog čitalaca valja kazati da su se oni gore rečeni »mi« brinuli uglavnom o sklanjanju dupeta od eventualne vojne obaveze, nabavci cigara za pisce — pušače, o proslavi stogodišnjice Ive Andrića (dok Dri- nom plutaju bošnjački leševi), o otvaranju kafane u Domu pisaca...

Opet samo zbog čitalaca — jer i tu đubre zna koliko laže — valja kazati da novoformirano Društvo pisaca Republike BiH, riječju i djelom, polazi od stava da istinsko pitanje nije šta Bosna može učiniti za pisce, nego šta pisci mogu učiniti za Bosnu. Za razliku od »Udruženja« (u kome se G.S., po logici »kriznih štabova« s početka rata, bio samopostavio za »generalnog sekretara«, prdimahovina jedna) ovdje je Društvo pisaca »siromašniji« za stotinjak četnika među kojima je i desetak književnih minorusa, a krupnih paljanskih glavešina (Radovan Karadžić, Nikola Koljević, Vojislav Maksimović, Ljubomir Zuković, Miroslav Toholj, Tođor Dutina, Nedo Šipovac, itd. itd.).

Nismo, naravno mi očekivali da će ove zlikovce iz Udruženja književnika BiH izbaciti onaj koji njihova zločinstva imenuje »vandalizmom s brda«, ali kad se isti potom tobože čudi i pita »zašto 'novo' Udruženje?« — bezobrazluk je i drskost kakvu naše iskustvo ne poznaje

DR EJUP GANIĆ SE SASTAO S PREDSTAVNICIMA PARLAMENTARNIH STRANAKA

Svebosanski sabor što prije

SARAJEVO, 25. JUNA/LIPNJA (BH PRESS) — Sinoć je u Sarajevu član Predsjedništva RBiH dr Ejup Ganić održao sastanak sa liderima i predstavnicima parlamentarnih stranaka i informisao ih o najnovijim zbivanjima na ženevskim pregovorima. Lideri i predstavnici parlamen-

tarnih stranaka su zaključili da se u najskorije vrijeme organizuje i održi svebosanski sabor na kojem će, pored poslanika u Skupštini Republike i organa najviše vlasti, prisustvovati i najeminentniji predstavnici svih oblasti života i rada Bosne i Hercegovine.

Također je zaključeno da predsjednik Predsjedništva BiH odmah uputi poziv svim članovima Predsjedništva koji su van Republike da se vrate u Sarajevo kako bi se održala zajednička sjednica Predsjedništva i Vlade na kojoj bi se razmatrao prijedlog o sazivanju svebosanskog sabora.

IZJAVA DEMOKRATSKIH GRADANSKIH PARLAMENTARNIH POLITIČKIH STRANAKA BiH

Nacionalne stranke su bespomoćne

U Mariboru su 10. juna 1993. godine predstavnici Socijaldemokratske partije, Stranke reformista BiH, Gradanske demokratske stranke, Liberalne bošnjačke i Liberalne stranke sastavili i potpisali izjavu koju su juče dostavili sredstvima informisanja

1. Stranke potpisnice ove izjave konstatuju da se država BiH nalazi u najtežoj situaciji od svoga nastanka. Sve što čini BiH kao državni i povijesni entitet se ruši, razgrađuje i potire na način i metodama koje povijest ne bilježi. Genocid i dalje traje, stanovištvo se raseljava, a zemlja bukvalno pretvara u ruševine sa intenziviranjem novih nametnutih etničkih sukoba. Sve je to bilans politike vođene sa stajališta i u isključivom interesu vladavine nacionalnih stranaka.

2. Stranke gradanske parlamentarne opozicije smatraju da nacionalne stranke nisu u stanju da situaciju u kojoj se zemlja nalazi riješe u interesu svih građana i naroda BiH i u interesu demokratije i mira.

3. Imajući u vidu dubinu krize u kojoj se nalazi BiH, stranke potpisnice smatraju:

- Da je neophodno učiniti radikalni obrat u političkoj osnovi, pravcu i metodama vođenja države,
- Mobilizirati sve demokratske i patriotske snage koje žele i spremne su da se bore za oslobođenje BiH, njen suverenitet, teritorijalni integritet i demokratsko državno uređenje,
- Narod BiH ne mogu više predstavljati i o njegovoj sudbini odlučivati oni koji u bilo kom vidu podržavaju podjelu BiH na etničkoj ili bilo kojoj drugoj osnovi,

d) Smatramo da je posljednji čas da se uspostavi vlada koja će izražavati stvarne interese i volju naroda i odražavati duh multilateralne BiH i njenih iskrenih stremjenja, te osigurati državno jedinstvo, mir i demokratski poredak u BiH.

e) Predsjedništvo BiH ne može biti konstituirano po kriteriju nacionalnih reprezentacija i monopola triju nacionalnih stranaka. Ono mora izražavati demokratski multilateralni i multipolitički karakter BiH, što je ona odvijek bila. Ne postoje nikakvi razlozi da se religira Skupština BiH i ignoriira činjenica da je većina biračkog tijela bila protiv monopola nacionalnih stranaka. Zbog toga u konstituciji Predsjedništva i Vlade BiH moraju odlučnu riječ imati one snage koje su se iskazale u borbi za gradansku, demokratsku, parlamentarnu republiku BiH koja će biti država svih njenih građana i naroda.

f) Zahtijevamo da one političke snage koje su se bele delegimizirale time što su suspendirale važeći Ustav i sve legalno izabrane institucije države BiH odstupe u korist demokratskih snaga koje garantiraju i nose legitimitet kao temelj egzistencije pravnog sistema i države. Osnovu sistema vladavine čine Skupština BiH, Vlada odgovorna Skupštini i Predsjedništvo u granicama Ustava.

g) Stranke potpisnice ovim oduzimaju pravo liderima nacionalnih stranaka da mimo Ustava i volje naroda sami sebi daju pravo isključivih predstavnika nacija i da samovoljno sastavljaju Predsjedništvo, Vladu i ostale organe vlasti.

h) Međunarodna zajednica je dužna da konačno uzme u obzir i poštuje stavove i volju demokratske javnosti i stranaka koje tu javno predstavljaju. Smatramo licemjernim, dosadašnje ponašanje međunarodne zajednice koje samo u nacionalnim strankama vidi partnere u rješavanju problema BiH.

i) Mi ne prihvatamo dosadašnji način rasprave o sudbini BiH i odbijamo da učestvujemo dalje i u bilo kakvim pregovorima koji bi se svodili na dogovor predstavnika tri nacionalne stranke. Odbijamo svaku podjelu BiH i smatramo nelegitimnim sve one koji čine korake u tom pravcu. Zahtijevamo da se prije bilo kakvih razgovora u Ženevi povedu razgovori i utvrdi osnova za strano rješenje problema BiH na osnovi državnog jedinstva i demokratskog poretka. Delegacija parlamentarnih stranaka odmah će povesti razgovore sa članovima Predsjedništva i ostalim faktorima o formiranju vlade spasa koja može biti vlada eksperata vlada političke koncentracije ili vlada sastavljena od najuglednijih ličnosti nespornog ugleda u javnosti BiH.

FORUM

Ne vjerovati na riječ

U sudbonosnim časovima istorije naše države (ako je sada izgubimo, izgubljena je trajno) nikom se ne smije vjerovati na голу riječ. Najmanje odbjegli (pobjeguljama) članovima Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine. Njima se »tamo daleko« vjerovati ne — smije. Basta!

Možemo ih saslušati. Samo to! I to, ovdje u — Sarajevu. Može i u Zenici. Zašto ne i u Tuzli? Ali, u Zagrebu, koji čini to što čini, izvjesno, dozlaboga da na nešto — kandiše.

I još nešto.

Da bi neko mogao imati moralno pravo, pa kritikovati, na primjer, predsjednika Aliju Izetbegovića (a ima se dosta toga iznijeti na bejan), onda on, taj građanin, mora biti — ovdje. Morao je biti u nekoj, ili na nekoj borbenoj liniji Bosne i Hercegovine. To što kažu i obećavaju gospoda a la Ovenl, svakako, zaslužuje pažnju. Ali, samo u kontekstu znane narodne. Mi bismo, gospodo povjerovali, da nas nije jednom — prevario.

Pa, šta onda?

Spremati se i za bitku. Popustiti, znači zažmuriti oči pred stvarnošću. Stvarnost je predvorje nepovrata. I to ne samo za Muslimane (kako je to najavio zna- ni koljačev šegrt). Sada je izvjesno

da bi s Muslimanima otišli i drugi. Onda kada je šegrt počeo nespretno klati Muslimane. I, Hrvate, bezbeli. Onda su Muslimani bili gurnuti pod — led. Našli se pred izdisajem.

Sada je, ipak, nešto drukčije.

Realnost nisu samo osvojene teritorije od agresora. Realnost je i stamenost Armije Republike. Realnost je i pogubnost sankcija. Realnost je i najava i nekih novih sankcija. Realnost je i to što Srbi i Hrvati, a ne samo Muslimani, zasićeni ratom, hoće da žive zajedno u miru. Ravnopravno. To hoće, ali ne u režiji režisera smrti.

Dakle, pregovarati. Ali, kao država, kao građani slobodne suverene i nezavisne države, kao državne budućnosti. Uostalom, Kraljevina Srbija je 1914—1918. bila potpuno okupirana. Nije imala slobodnog prostora ni za parkiranje jednog — fijakera. Pa, ipak, snagom naroda i boljom pomoći moćnih saveznika uspjela je vratiti zemlju. I, dobiti pride što joj ne pripada ni po Božijim, ni po ljudskim zakonima. A, naša vojska nije ni pomislila na neku albansku golgotu. Ona je na granici domovine.

Prema tome, gospodo, ne zaboravite! Vjerovati na praznu riječ je korak u — izdaju.

Asim GRUHONJIĆ

Rasim Delić posjetio Državnu bolnicu

Komandant Armije Bosne i Hercegovine Rasim Delić, zajedno sa prim. drom. Goranom Čorićem, načelnikom Sanitetske službe Armije BiH, i Safetom Tihićem, pomoćnikom komandanta Armije BiH za logistiku, juče je bio u posjeti Državnoj bolnici Sarajevo. Primio ih je dr Bakir Nakaš, direktor ove zdravstvene ustanove, sa svojim saradnicima.

Guesti su obišli Bolnicu, upoznali se sa radom i posebno problemima osoblja, a i bolesnika koji se liječe u Državnoj bolnici. Rasim Delić, komandant Armije BiH sa svojim saradnicima, obišao je i ranjenike i bolesnike koji su na liječenju, izrazivši im želje za brz oporavak. Zaposlenim u Bolnici ponudena je još čvršća saradnja i pomoć na uspostavljanju funkcije odnosno što je moguće uspješniji — normalan rad. Predstavnici Bolnice obećali su da će dalje saradivati sa Armijom, a to znači činiti napore na bržem i uspješnijem liječenju ranjenih i bolesnih pripadnika Armije BiH i civila.